

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **R. A.**, zast. Mgr. Ladislavem Bárto, advokátem, se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, se sídlem Kounicova 24, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 1. 2020, č. j. KRPB-9142-13/ČJ-2021-060022-Z, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 3. 2021, č. j. 32 A 8/2021 - 28,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi Mgr. Ladislavu Bártovi **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 3.400 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 16. 1. 2020, č. j. KRPB-9142-13/ČJ-2021-060022-Z, byl žalobce podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozbytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem jeho předání podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“). Doba zajištění cizince byla podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanovena na 32 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tj. od 15. 1. 2021 do 15. 2. 2021.

[2] Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 18. 3. 2021, č. j. 32 A 8/2021 - 28, zamítl žalobu proti tomuto rozhodnutí žalované. Souhlasil sice s žalobní námitkou, že se žalovaná měla podrobněji vypořádat s otázkou existence možných systémových nedostatků azylového systému v Maďarsku, neboť bylo obecně známo, že ten v minulosti vykazoval výrazné nedostatky, nicméně toto pochybení žalované nemělo vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Již v okamžiku podání žaloby a následně i při rozhodování soudu totiž bylo zřejmé, že žalobce bude předán do Rumunska, kde nebyly přítomny takové systémové nedostatky, které by vedly k aplikaci článku 3 odst. 2 Dublinského nařízení. V žalobcově případě navíc přicházely v úvahu pro jeho předání ještě Německo, Rakousko a Itálie, ohledně jejichž azylových systémů rovněž neexistují důvodné pochybnosti o systémových nedostacích.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V jejím doplnění učiněném v měsíční lhůtě stanovené ve výzvě soudu stěžovatel uvedl, že ji podává z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel konkrétně namítl nesprávnost způsobu, jakým se krajský soud vypořádal s jeho námitkou nedostatečného posouzení situace v Maďarsku z hlediska kvalit tamního azylového systému. Žalovaná totiž byla povinna se touto otázkou pečlivě zabývat z úřední povinnosti. Skutečnost, že žalovaná zvažovala zajištění stěžovatele za účelem předání do Maďarska a tuto možnost nevyloučila, činí její rozhodnutí nezákonným bez ohledu na možnost eventuálního předání do dalšího státu. Za zcela nesprávnou úvahu pak stěžovatel považuje to, že by vytčená nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalované mohla být napravena tím, že po jeho vydání bylo rozhodnuto o předání do jiného členského státu, než je Maďarsko. Zákonnost rozhodnutí správního orgánu je totiž bezpochyby třeba zkoumat právě k okamžiku jeho vydání. S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti

[5] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Stěžovatel v kasační stížnosti odkázal na důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., nicméně z jejího obsahu je zřejmé, že ve skutečnosti byla podána podle písmena d) téhož ustanovení, tedy z *důvodu tvržené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé*. Stěžovatel totiž krajskému soudu vytkl, že se ztotožnil s nepřezkoumatelným rozhodnutím žalované, což by mělo za následek i nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 - 91).

[6] Podstatou kasační stížnosti je otázka požadavků na rozsah posouzení kvality azylového systému zemí, do nichž by mohl být cizinec předán podle Dublinského nařízení. Touto otázkou se již zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017 - 29, v němž dospěl k závěru, že „*v rozhodnutí o zajištění cizince ... se nemusí správní orgán vyslovit k otázce systémových nedostatků ve státě, kam má být cizinec předán, jsou-li současně splněny tři předpoklady: taková námitka nebyla v řízení před správním orgánem vůbec uplatněna, správní orgán poté, co se touto otázkou zabýval, dospěl k závěru, že k systémovým nedostatkům ve státě předání nedochází, a o neexistenci takových nedostatků nejsou důvodné pochybnosti.*“

pokračování

[7] První dvě z uvedených podmínek jsou v projednávané věci splněny. Stěžovatel totiž námitku systémových nedostatků maďarského azylového systému uplatnil poprvé až v žalobě. Žalovaná přitom ve svém rozhodnutí uvedla, že se rozsahem zajištění minimální nezbytné ochrany lidských práv v azylovém řízení v uvedených státech zabývala a dospěla k závěru, že předání není v rozporu s čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení, neboť není známo žádné rozhodnutí či stanovisko výkonných orgánů Evropské Unie, Soudního dvora Evropské unie, českých soudů, ani Vysokého komisaře pro uprchlíky, z něhož by bylo jednoznačně patrné, že v uvedených zemích nejsou požadované minimální standardy dodržovány.

[8] Jak však správně uvedli stěžovatel i krajský soud, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 - 22 vyslovil, že „*lze stěžít akceptovat závěry žalovaného vycházející z premisy, že Maďarsko lze považovat za bezpečnou zemi, v níž bude žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany náležitě posouzena. Mnohá z výše zmíněných rozhodnutí soudů členských států naopak nasvědčují tomu, že již v době vydání rozhodnutí žalovaného bylo možno sbledat závažné nedostatky maďarského azylového systému ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III.*“ Tento závěr přitom Nejvyšší správní soud podpořil množstvím odkazů na kritiku maďarského azylového systému ze strany orgánů Evropské unie i soudů některých členských států. Krajskému soudu je tedy nutné dát za pravdu v tom, že žalovaná měla mít přinejmenším důvodné pochybnosti o kvalitě maďarského azylového systému. Třetí podmínka stanovená citovaným rozhodnutím rozšířeného senátu tedy v projednávané věci splněna nebyla. Řádné odůvodnění rozhodnutí ze strany žalované za této situace vyžadovalo, aby se přinejmenším vyjádřila k současnému stavu maďarského azylového systému.

[9] Nejvyšší správní soud však ve své ustálené judikatuře rovněž setrvale zastává názor, že nikoli každé pochybení správního orgánu automaticky zakládá nezákonnost vydaného rozhodnutí, která by vyžadovala jeho zrušení (srov. např. rozsudky ze dne 8. 3. 2007, č. j. 8 Afs 102/2005 - 65, ze dne 14. 7. 2008, č. j. 8 Afs 70/2007 - 102, či ze dne 5. 9. 2018, č. j. 10 Azs 370/2017 - 44). Závažnost pochybení správního orgánu je tak nutné vnímat v kontextu účelu právní úpravy, která mu nesplněnou povinnost ukládá. Ve výše citovaném rozhodnutí sp. zn. 4 Azs 73/2017 přitom rozšířený senát uvedl, že „*zákonodárce svěřil pravomoc rozhodnout o určení státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu ministerstvu, nikoliv žalované [viz § 8 písm. b) a c) zákona o azylu]. Žalovaná má v rámci řízení o určení příslušnosti podle nařízení Dublin III pomocnou úlohu a jejím úkolem je při splnění zákonem stanovených podmínek zajistit osobu, která má být předána do příslušného členského státu.*“ Žalovaná tedy není při rozhodování o zajištění oprávněna posuzovat, do kterého státu bude cizinec nakonec předán, či zda k realizaci předání skutečně dojde. Tyto otázky budou předmětem následných správních řízení, v nichž jim bude věnována patřičná pozornost. Zkoumání žalované při rozhodování o zajištění se tak omezuje jen na posouzení, zda se již v této době nejeví možnost předání cizince do některé z v úvahu přicházejících zemí jako velmi nereálná. Pokud by totiž již v době zajištění cizince bylo zřejmé, že jej nebude možné předat do žádné jiné země, postrádalo by jeho omezení na osobní svobodě legitimní důvod a představovalo by porušení jeho práv.

[10] Navíc z hlediska nároků na rozsah přezkumu a kvalitu odůvodnění rozhodnutí o zajištění cizince se od sebe výrazně liší situace, kdy přichází v úvahu jeho předání jen do jedné konkrétní země, od případu, kdy se takových zemí nabízí více. Pro naplnění účelu zajištění totiž zcela postačuje možnost, že bude předání cizince realizovatelné alespoň ve vztahu k jedné z těchto zemí. Pokud tedy ve vztahu k některé z relevantních zemí neexistují důvodné pochybnosti o kvalitě jejího azylového systému, nelze mít zajištění za neopodstatněné jen proto, že vůči některé jiné zemi tomu tak není. V projednávané věci přitom nebyly vzneseny výhrady vůči azylovému systému v Německu, Rakousku, Itálii ani Rumunsku. Ani Nejvyššímu správnímu soudu z jeho

rozhodovací činnosti není známo, že by azylové systémy v těchto zemích trpěly závažnějšími nedostatky či že by v nich docházelo k systematickému porušování lidských práv. Pokud tedy v projednávané věci přicházely v úvahu čtyři země, do nichž by předání stěžovatele bylo možné realizovat, bylo by zrušení rozhodnutí o jeho zajištění jen proto, že žalovaná v potřebném rozsahu nezkoumala povahu azylového systému v Maďarsku, zjevně nepřiměřeným a formalistickým postupem. Ve vztahu ke zmíněným čtyřem zemím totiž byly splněny všechny tři podmínky stanovené rozhodnutím rozšířeného senátu sp. zn. 4 Azs 73/2017, tedy v průběhu řízení o zajištění nebyla vznesena námitka systémových nedostatků, žalovaná tyto nedostatky neshledala a neexistovaly o nich ani důvodné pochybnosti. Za této situace lze považovat za důvodný závěr žalované o splnění podmínek pro zajištění stěžovatele za účelem jeho předání podle Dublinského nařízení.

[11] Odůvodnění rozhodnutí žalované proto není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, v důsledku čehož není možné za nepřezkoumatelný považovat ani rozsudek krajského soudu. Důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nebyl naplněn.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Současně podle § 60 odst. 1 věty první a § 120 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatel v něm neměl úspěch a žalované v něm žádné náklady přesahující rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

[13] Stěžovateli byl v řízení před krajským soudem ustanoven zástupcem advokát Mgr. Ladislav Bárta. Jeho zastupování trvá i v řízení o kasační stížnosti, v němž mu náleží mimosmluvní odměna a hotové výdaje, které platí stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Odměna za zastupování advokátem za řízení o kasační stížnosti byla určena podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a to za jeden úkon právní služby poskytnutý stěžovateli v řízení o kasační stížnosti (sepsání kasační stížnosti) ve výši 3.100 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu 300 Kč za tento jeden úkon právní služby. Odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování stěžovatele v řízení o kasační stížnosti v celkové výši 3.400 Kč bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. července 2021

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu